

# Izrael a Palestina

MVZ 118

zimní semestr 2009–2010

Výuka: učebna 21, každé pondělí v čase 18<sup>00</sup> – 19<sup>40</sup>

Vedoucí kurzu: Marek Čejka, [cejka@fss.muni.cz](mailto:cejka@fss.muni.cz)

Konzultace: buď po výuce, nebo dle individuální domluvy (pracovna 450)

Datum	Téma	<b>Povinné studijní prameny (zvýrazněny)</b>  Další doporučené prameny (bez zvýraznění)
21. 9.	ÚVOD	
5. 10.	BLÍZKÝ VÝCHOD – ZÁKLADNÍ POJMY  ZROZENÍ KONFLIKTU  - Židé a Arabové v dějinách - judaismus a sionismus - arabský nacionalismus - první sv. válka na Bl. východě - britský mandát Palestina	<b>Základní přehled:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Čejka, M.: Izrael a Palestina, str. 7 - 31</li></ul> <b>Sionismus:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Avineri, Š.: Zrození moderního sionismu, Judaika, Praha 2001, str. 93-105</li><li>• Barša, P.: Herzlova vize může stále inspirovat</li><li>• Jabotinski, V.: <a href="#">The Iron Wall - We and the Arabs</a> (1923)</li></ul> <b>Britský mandát Palestina:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Čejka, M.: Izrael a Palestina, str. 32 - 61</li></ul> <b>Arabský a židovský radikalismus před vznikem Izraele:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Kolektiv autorů: Encyklopedie - světový terorismus, Svojtka&amp;Co., Praha 2001, str. 257 - 270</li></ul>
12. 10.	OBDOBÍ 1939 - 1949  - Druhá světová válka - vznik Izraele - první arabsko-izraelská válka	<b>David Ben-Gurion:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Avineri, Š.: Zrození moderního sionismu, Judaika, Praha 2001, str. 198 - 215</li></ul> <b>Izraelská deklarace nezávislosti</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Čejka, M.: Izrael a Palestina, str. 86 - 88</li></ul> <b>Období 1945 - 48 a první arabsko-izraelská válka</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Čejka, M.: Izrael a Palestina, str. 63 - 83</li></ul> <b>Palestinský exodus:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• <a href="http://www.infoservis.net/art.php?id=1069233163">http://www.infoservis.net/art.php?id=1069233163</a></li><li>• <a href="http://www.deiryassin.org/index1.html">http://www.deiryassin.org/index1.html</a></li><li>• <a href="http://www.un.org/unrwa/">http://www.un.org/unrwa/</a></li></ul>
19. 10.	50. - 60. LÉTA <b>Hodina začíná až 18,30</b>  - Suezská krize - panarabismus - vznik OOP a její odštěpenecké frakce	<b>Základní přehled:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Čejka, M.: Izrael a Palestina, str. 91 - 112</li></ul> <b>Iásir Arafát:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• <a href="http://www.time.com/time/world/article/0,8599,781566-1,00.html">http://www.time.com/time/world/article/0,8599,781566-1,00.html</a></li></ul> <b>Palestinská národní charta:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• <a href="http://www.yale.edu/lawweb/avalon/mideast/plocov.htm">http://www.yale.edu/lawweb/avalon/mideast/plocov.htm</a></li></ul>
27. 10.	ŠESTIDENNÍ VÁLKA 1967 A JEJÍ DŮSLEDKY  - židovské osady - okupovaná území - město Jeruzalém	<b>Šestidenní válka a okupovaná území:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Čejka, M.: Izrael a Palestina, str. 113 - 137</li><li>• <a href="http://www.bbc.co.uk/czech/specials/1657_gaza_strip/index.shtml">http://www.bbc.co.uk/czech/specials/1657_gaza_strip/index.shtml</a></li></ul> <b>Jeruzalém:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• <a href="http://www.passia.org/publications/bulletins/english-jerusalem/">http://www.passia.org/publications/bulletins/english-jerusalem/</a></li></ul> <b>Židovské osady:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Organizace B'Tselem: Land Grab <a href="http://www.btselem.org/Download/200205_Land_Grab_Eng.doc">http://www.btselem.org/Download/200205_Land_Grab_Eng.doc</a>, str. 1 - 19</li><li>• Organizace Passia: Settlements and the Wall</li></ul>

		<p><a href="http://www.passia.org/publications/bulletins/Settlements2004/Settlements-Wall.pdf">http://www.passia.org/publications/bulletins/Settlements2004/Settlements-Wall.pdf</a></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Čejka, M.: <b>Judaismus, politika a Stát Izrael</b>, str. 151 – 174 (v knihovně FSS)</li> </ul> <p>Čejka, M.: <b>Izraelské osady – nebezpečná sousedství</b>  <a href="http://www.infosevis.net/art.php?id=1024418689">http://www.infosevis.net/art.php?id=1024418689</a></p>
2. 11.	<b>Průběžný test</b>	
9. 11.	<p>70. – 80. LÉTA</p> <p>- Černé září  - konflikt v Libanonu  - první intifáda</p>	<p><b>Základní přehled:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Čejka, M.: <b>Izrael a Palestina</b>, str. 139 - 179</li> </ul> <p><b>Izraelské mírové organizace:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Krupp, M.: <b>Sionismus a Stát Izrael</b>, Vyšehrad, Praha 1999, str. 161 – 163 (v knihovně FSS)</li> <li>• <a href="http://www.btselem.org/English">http://www.btselem.org/English</a></li> </ul> <p><b>První Intifáda:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Kolektiv autorů: <b>Encyklopedie – světový terorismus</b>, Svojtka&amp;Co., Praha 2001, str. 322 – 324</li> </ul> <p><b>Charta Hamásu</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Čejka, M.: <b>Izrael a Palestina</b>, 180 – 182</li> <li>• <b>Izrael a Hamás</b></li> </ul> <p><b>Konflikt v Libanonu:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="http://news.bbc.co.uk/2/hi/middle_east/4314423.stm">http://news.bbc.co.uk/2/hi/middle_east/4314423.stm</a></li> <li>• <a href="http://news.bbc.co.uk/2/hi/in_depth/5176612.stm">http://news.bbc.co.uk/2/hi/in_depth/5176612.stm</a></li> <li>• <a href="http://news.bbc.co.uk/2/hi/middle_east/6932786.stm">http://news.bbc.co.uk/2/hi/middle_east/6932786.stm</a></li> </ul>
16. 11.	<p>MÍROVÝ PROCES 90. LET</p> <p>- Smlouvy z Osla  - Atentát na Jicchaka Rabina  - Netanjahuova a Barakova vláda</p>	<p><b>Základní přehled:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Čejka, M.: <b>Izrael a Palestina</b>, str. 183 - 211</li> </ul> <p><b>Smlouvy z Osla:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/Peace/dop.html">http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/Peace/dop.html</a> (Oslo I.)</li> <li>• <a href="http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/Peace/gitoc.html">http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/Peace/gitoc.html</a> (Plán Gaza a Jericho)</li> <li>• <a href="http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/Peace/interim.html">http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/Peace/interim.html</a> (Oslo II.)</li> </ul> <p><b>Souvislosti smrti Jicchaka Rabina:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Čejka, M.: <b>Judaismus, politika a Stát Izrael</b>, str. 190 – 193</li> </ul>
23. 11.	<b>Promítání dokument. filmu + diskuse</b>	
30. 11.	<p>OD MÍROVÉHO PROCESU K DRUHÉ INTIFÁDĚ</p>	<p><b>Základní přehled:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Čejka, M.: <b>Izrael a Palestina</b>, str. 213 - 259</li> </ul> <p><b>Druhá intifáda:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Čejka, M.; Nedorostková, D.: <b>Izrael a Palestinská území po 11.9.2001</b> <a href="http://chunky.webpark.cz/clanekip.html">http://chunky.webpark.cz/clanekip.html</a></li> <li>• Čejka, M.: <b>Palestinští „Davidové“ provokují ozbrojené Goliáše</b> <a href="http://www.infosevis.net/art.php?id=1044453280">http://www.infosevis.net/art.php?id=1044453280</a></li> </ul> <p><b>Hamás a sebevražedné atentáty:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Introvigne, M.: <b>Hamás – Islámský terorismus ve Svaté zemi</b>, Vyšehrad, Praha 2003, str. 65 - 72</li> <li>• <a href="http://www.infosevis.net/art.php?id=1031565141">http://www.infosevis.net/art.php?id=1031565141</a></li> </ul> <p><a href="http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/middle_east/1197051.stm">http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/middle_east/1197051.stm</a></p>
7. 12.	<p>SOUČASNÁ SITUACE NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ</p>	<p><b>Izrael a USA:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="http://www.infosevis.net/art.php?id=1069233129">http://www.infosevis.net/art.php?id=1069233129</a></li> </ul> <p><b>Road map to Peace:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="http://www.state.gov/r/pa/prs/ps/2003/20062.htm">http://www.state.gov/r/pa/prs/ps/2003/20062.htm</a></li> </ul> <p><b>Separáční zed mezi Izraelem a Palestinou</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="http://news.bbc.co.uk/1/shared/spl/hi/guides/456900/456944/html/n1page1.stm">http://news.bbc.co.uk/1/shared/spl/hi/guides/456900/456944/html/n1page1.stm</a></li> </ul> <p><b>Evakuace židovských osad v Gaze:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/middle_east/4094590.stm">http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/middle_east/4094590.stm</a></li> </ul> <p><b>Současná situace</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="http://news.bbc.co.uk/2/hi/in_depth/middle_east/2001/israel_and_the_palestinians/default.stm">http://news.bbc.co.uk/2/hi/in_depth/middle_east/2001/israel_and_the_palestinians/default.stm</a></li> <li>• <b>Jak se volí v Jeruzalémě</b></li> </ul>
14. 12.	<b>ZÁVĚR</b>	<b>Písemka + esej</b>

## Doporučená literatura pro předmět „Izrael a Palestina“

- Avineri, Š.: **Zrození moderního sionismu**, Judaika, Praha 2001
- Barša, P.: **Západ a islamismus – střet civilizací nebo dialog kultur?**, CDK, Brno 2001
- Buruma, I; Margalit, A.: **Okcidentalismus**, Lidové noviny, Praha 2005
- Čejka, M.: **Izrael a Palestina**, Barrister & Principal, Brno 2007
- Čejka, M.: **Encyklopedie blízkovýchodního terorismu**, Barrister & Principal, Brno 2007
- Čejka, M.: **Judaismus a politika v Izraeli**, Barrister & Principal, Brno 2009
- Čejka, M., Nedorostková, D.: **Izrael a Palestinci v roce 2004**, Politologický časopis, č. 1, 2005
- Čejka, M.: **Izraelsko-palestinský konflikt v roce 2003**, Politologický časopis, č. 1, 2004
- Čejka, M.: **Izrael a Palestina v roce 2002 a izraelské parlamentní volby 28. ledna 2003**, Politologický časopis, č. 1, 2003
- Čejka, M., Nedorostková, D.: **Izrael a palestinská území po 11. září 2001**, Politologický časopis, č. 1, 2002
- Gilbert, M.: **Izrael: Dějiny**, BB art, Praha 2002
- Herzl, T.: **Židovský stát – pokus o moderní řešení židovské otázky**, Academia, Praha 2009
- Chapman, C.: **Čí je země zaslíbená? Pokračující krize mezi Izraelem a Palestinci**, Volvox Globator, Praha 2003
- Introvigne, M.: **Hamás – Islámský terorismus ve Svaté zemi**, Vyšehrad, Praha 2003 (v knihovně FSS)
- Kepel, G.: **Válka v srdci islámu**, Karolinum, Praha 2006
- Kepel, G.: **Boží pomsta – křesťané, židé a muslimové znovu dobývají svět**, Atlantis, Brno 1996
- Kropáček, L.: **Islám a Západ – Historická paměť a současná krize**, Vyšehrad, Praha 2002 (v knihovně FSS)
- Kropáček, L.: **Blízký východ na přelomu tisíciletí – Dynamika přeměn v muslimském sousedství Evropy**, Vyšehrad, Praha 1999
- Krupp, M.: **Sionismus a Stát Izrael**, Vyšehrad, Praha 1999
- Mendel, M.: **Náboženství v boji o Palestinu**, Atlantis, Brno 2000
- Mendel, M.: **Židé a Arabové**, Rovina, Prachovice 1992
- Pavlincová, H.; Horyna, B. (eds.): **Slovník judaismus, křesťanství, islám**, nakladatelství Olomouc, Olomouc 2003
- Zakaria, F.: **Budoucnost svobody**, Academia, Praha 2004
- Kolektiv autorů: **Zahraniční politika České republiky vůči zemím Blízkého východu, Zakavkazska a Střední Asie**, Mezinárodní politologický ústav Masarykovy univerzity, Brno 2001
- Kolektiv autorů: **Encyklopedie - světový terorismus**, Svojtka & Co., Praha 2001
- **Bible**, různé překlady
- **Korán**, různé vydání

## Doporučené internetové adresy pro předmět „Izrael a Palestina“:

### ZÁKLADNÍ ADRESY - Média a Blízký východ:

Al Džazíra <http://english.aljazeera.net/HomePage>  
Blízkovýchodní stránky <http://blizky-vychod.blogspot.com>  
Blízkovýchodní zpravodajství BBC [http://news.bbc.co.uk/hi/english/world/middle\\_east](http://news.bbc.co.uk/hi/english/world/middle_east)  
Blízkovýchodní zpravodajství CNN <http://www.cnn.com/WORLD/meast/archive/>  
Full Coverage Israeli Politics (Yahoo) [http://headlines.yahoo.com/Full\\_Coverage/World/Israel\\_Global\\_Politics](http://headlines.yahoo.com/Full_Coverage/World/Israel_Global_Politics) (český internetový časopis) <http://www.globalpolitics.cz>  
Ha'aretz – izraelský deník <http://www.haaretzdaily.com>  
International Herald Tribune – Middle East <http://www.ihf.com/pages/africa/index.php>  
Jerusalem Post <http://www.jpost.com>  
Jerusalem Report <http://www.jrep.com>  
Jewish Virtual Library <http://www.jewishvirtuallibrary.org>  
Palestine Report <http://www.palestinereport.org>  
Radio Netherlands - Middle East Conflict <http://www2.rnw.nl/rnw/en/currentaffairs/middleeast>  
The Palestine Chronicle <http://www.palestinechronicle.com>  
Wikipedia – internetová encyklopedie <http://www.wikipedia.org/>  
Zpravodajství z Blízkého východu – České noviny <http://www.ceskenoviny.cz/prilohy/blizkyvychod/>

### Izraelci a Palestinci:

Izrael a Arabové – české stránky <http://scooolie.wz.cz>  
Izraelsko-arabský konflikt (české stránky) [http://www.valka.cz/newdesign/v900/clanek\\_1015.html](http://www.valka.cz/newdesign/v900/clanek_1015.html)  
MidEast Web <http://www.mideastweb.org>  
Palestinian Diaspora & Refugee Center <http://www.shaml.org/zshaml/site>  
Svatá zem – české stránky <http://www.svatazem.net>  
The Electronic Intifada <http://electronicintifada.net>  
Izraelsko-palestinský konflikt na internetu (česky) <http://www.infoservis.net/art.php?id=1054633445>

### Státní instituce:

Izraelská armáda <http://www.idf.il/english>  
Izraelské ministerstvo zahraničí <http://www.israel-mfa.gov.il>  
Izraelský parlament - Kneset <http://www.knesset.gov.il/index.html>  
Kancelář izraelského ministerského předsedy <http://www.pmo.gov.il/english>  
Nejvyšší soud Izraele <http://www.court.gov.il>  
Palestinská legislativní rada (parlament) <http://www.pal-plc.org>  
Palestinská národní autonomie <http://www.pna.gov.ps>  
Velvyslanectví České republiky v Izraeli <http://www.czechembassy.org/wwwo/default.asp?zu=/zu/telaviv>  
Židovská agentura <http://www.jajz-ed.org.il/indexstam.html>

### Mezinárodní organizace a mise:

Liga arabských států <http://www.arableagueonline.org>  
OSN a Blízký východ <http://www.un.org/News>  
OSN a mírové úsilí (mj. mírové mise na Blízkém východě) <http://www.un.org/Depts/dpko/dpko/>  
TIPH – Temporary International Presence in the City of Hebron <http://www.tiph.org>  
UNRWA – The United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees <http://www.un.org/unrwa>

## **Izraelské a palestínské nevládní organizace:**

**B'Tselem** <http://www.btselem.org/English>  
**Izraelské a palestínské mírové organizace** <http://www.ariga.com/humanrights/index.htm>  
**Izraelské náboženské akční centrum** [http://www.irac.org/index\\_e.asp](http://www.irac.org/index_e.asp)  
**Izraelský výbor proti demolicím domů** <http://www.icahd.org/eng>  
**PASSIA – Palestinian Academic Society for the Study of International Affairs**  
<http://www.passia.org>  
**Rabíni pro lidská práva** <http://www.rhr.israel.net>  
**Společenství rodičů** <http://www.theparentscircle.com>  
**Šalom Achšav – izraelská mírová organizace** <http://www.peacenow.org.il/English.asp>  
**Veřejný výbor proti mučení v Izraeli** <http://www.stoptorture.org.il>  
**Ženy v černém** <http://www.geocities.com/endtheoccupation>

## **Blízkovýchodní radikalismus:**

**Fatah** <http://www.fateh.net>  
**Hizballáh (práce J. Šnaidaufa)** <http://js.amo.cz/index.html?archive>  
**Neturej Karta** <http://www.nkusa.org>  
**Odkazy na izraelské nacionalistické organizace** <http://www.womeningreen.org/links.htm>  
**Profily teroristických skupin:** <http://library.nps.navy.mil/home/tgp/tgpndx.htm>  
**Stránky příznivců rabína Kahaneho a strany Kach!** <http://www.kahane.org>  
**Terorismus a politické násilí - bibliografie** <http://users.skynet.be/terrorism/html/terror.htm>

## **Židovské osady:**

**Applied Research Institute** <http://www.arij.org>  
**Foundation for the Middle East Peace** <http://www.fmep.org>  
**Odkazy na židovské osady** <http://www.yeshanews.org/links.shtml>  
**Osadníci v Hebronu** <http://www.hebron.org.il/go.htm>  
**Osadnická ješiva Ateret Kohanim** <http://www.ateret.org.il>  
**Rada židovských osad Ješa** <http://www.moetzetyesha.co.il/>

## **Univerzity, výzkumná pracoviště:**

**Ben Gurionova negevská univerzita, Beer Ševa** <http://www.bgu.ac.il/>  
**Centrum Šimona Wiesenthala** <http://www.wiesenthal.com>  
**Hebrejská univerzita, Jeruzalém** <http://www.huji.ac.il/huji/eng>  
**Památník Holocaustu Jad Vašem** <http://www.yadvashem.org>  
**Stránky institutu Terezínské iniciativy** <http://www.holocaust.cz>  
**Tami Steinmetz Center for Peace Research** <http://www.tau.ac.il/peace>  
**Tel-Avivská univerzita** <http://www.tau.ac.il>  
**Univerzita Al-Kuds, Jeruzalém** <http://www.alquds.edu>  
**Univerzita Bir Zeit** <http://www.birzeit.edu>  
**Univerzita v Haifě** <http://www.haifa.ac.il/index.html.en>  
**Univerzita v Hebronu** <http://www.hebron.edu/english>

## **Ostatní:**

**CIA World Factbook** <http://www.odci.gov/cia>  
**Encyklopedie Orientu** <http://www.i-cias.com/e.o>  
**Historie Blízkého východu – databáze**  
<http://www.nmhschool.org/tthornton/mehistorydatabase/mideastindex.htm>  
**Mapy Blízkého východu – University of Texas** [http://www.lib.utexas.edu/maps/middle\\_east.html](http://www.lib.utexas.edu/maps/middle_east.html)  
**Smlouvy a historické dokumenty** <http://www.ariga.com/treaties/index.htm>  
**Virtuální Zeď nářků** [http://aish.com/wallcam/Window\\_on\\_the\\_Wall.asp](http://aish.com/wallcam/Window_on_the_Wall.asp)  
**Vlajky Izraele** <http://www.crwflags.com/fotw/flags/il.html>  
**Vlajky Palestiny** <http://www.crwflags.com/fotw/flags/ps.html>